

Vergi mükellefi olmayanlara, hizmetleri karşılığında ödenen bedellerden tevkifat yapıp yapılmayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.4.DEF.0.47.10.00-512-GVK--9
Tarih	07.03.2012

T.C.

MARDİN VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : B.07.4.DEF.0.47.10.00-512-GVK--9

07/03/2012

Konu : Vergi mükellefi olmayanlara, hizmetleri karşılığında ödenen bedellerden tevkifat yapıp yapılmayacağı

İlgide kayıtlı yazınız eki özelge talep formunda, Ajansınızda proje değerlendirmekte olan ve proje değerlendirme hizmeti karşılığında brüt ücret ödenen değerlendiricilerin, vergi mükellefi olmadıklarını beyan edip gider pusulası düzenlenmesini talep ettikleri belirtilerek, bu hizmet karşılığında düzenlenen gider pusulasında vergi kesintisi yapıp yapılmayacağı hususunda görüş bildirilmesi talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinde, "Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun

mahiyetini değiştirmeyiz." denilmiştir.

Aynı Kanunun 65 inci maddesinde, "Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.

Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır." hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanunun 66 ncı maddesinde ise "Serbest meslek faaliyetini mutad meslek halinde ifa edenler, serbest meslek erbabıdır. Serbest meslek faaliyetinin yanında meslekten başka bir iř veya görev ile devamlı olarak uğraşılması bu vasfı değiştirmeyiz..." hükmü yer almaktadır. Ayrıca, Kanunun 82 nci maddesinde de arızı olarak ifa edilen serbest meslek faaliyetleri dolayısıyla tahsil edilen hasılatın arızı kazanç olduğu hüküm altına alınmıştır.

Yine aynı Kanunun "Vergi Tevkifatı" başlıklı 94 üncü maddesinin birinci fıkrası hükmü gereğince, kamu idare ve müesseseleri, iktisad kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iř ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisad işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, geręek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler, fıkranın bentlerinde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar.

Söz konusu fıkranın (1) ve (2) numaralı bentlerinde yer alan hükümler ise;

"1. Hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61 inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç), 103 ve 104 nc maddelere göre,

2. Yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerden (Noterlere serbest meslek faaliyetlerinden dolayı yapılan demeler hariç);

a) 18 inci madde kapsamına giren serbest meslek işleri dolayısıyla yapılan ödemelerden, %17

b) Diğerlerinden, %20"

şeklindedir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, Ajansınız tarafından proje değerlendirme hizmetinde çalıştırılan kişilerin, bu faaliyetleri kendi nam ve hesaplarına mutad meslek olarak icra etmeleri halinde, bu şahışların serbest meslek erbabı sayılması ve elde ettikleri kazançların da serbest meslek kazancı olarak değerlendirilmesi gerekmekte olup, bu kişilerin söz konusu faaliyeti arızı olarak ifa etmeleri halinde ise elde edilen kazanç arızı serbest meslek kazancı olacaktır.

Gelir vergisi tevkifatı uygulanması açısından, serbest meslek kazancının devamlı veya arızı nitelikte olmasının herhangi bir önemi bulunmadığından, Ajansınız tarafından çalıştırılan söz konusu kişilere yapılan serbest meslek ödemeleri üzerinden Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinin "b" alt bendi hükmüne göre %20 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir.

Diğer taraftan, söz konusu şahıslar ile Ajansınız arasında ücret ilişkisini doğuran bir hizmet sözleşmesi olması halinde ise Ajansınız tarafından bu kişilere yapılan ödemelerin ücret olarak değerlendirileceği ve Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi hükmü dikkate alınarak tevkifat yapılacağı tabiidir.

Bilgi edinilmesini arz ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 10.09.2026